Ocak-Şubat 1972
Sayı 89-90

Bu sayıda

YURDUN SESİ

Aylık dergi

POLİTİKA

EKONOMİ

KÜLTÜR

Bu sayfa sizin

Karsta kış

Senelerden beri ihmale uğramış Doğu Anadolu bölgesi ve bunun da doğusunda bir ilimiz var. Nutuklarda serhat şehri, şehitler yatağı denilen Kars . . . Doğu Anadolunun bitmez tükenmez çilelerinden de üstün çileleri var Karslının. Soğuk var, kış var, kar var. Bunun yanında damının direğini, bahçe kapısının ağaç kısımlarını yakan Karslı var; çocuklarının soğuktan donmasını önlemek için damının bacalarına çaput dolduran; bir yaz boyunca vilâyetin kapısını aşındırıp kömür karnesi alamayan, kömür parasını yatırıp da aylardır kömürün yüzünü göremiyen, kömür parası yatırmadığı için her gün tanesi bir buçuk liradan üç — beş tezek alarak soğuğa karşı koymaya çalışan vatandaşlar var.

Yakacak işi üzerinde titizlikle durduklarını her fırsatta beyan eden, ilin odun ihtiyacını yıllardır ihaleye çıkarmadan yürüten, 750 kg. lık kömür karnesini iptal edip yerine 500 kg. lık karne veren, şehrin kömür ihtiyacını az gösterip kömür tevizii bürosu açılmasına engel olanlar bu çileli beldededir. En önemlisi de bu beldenin Meclis kürsülerinde nutuklar atan tam on iki parlamenteri var.

Kaya Durmaz-Kars

★

Dayan dayanabilirsen!

Geçenlerde Maliye Bakanı Ergin, «pahalılığı önlemek için vergi koyuyoruz» dedi.

Eskileri brakalım, son 10 yılı ele alalım. AP iktidarı yıllarında vergiler arttırıldı, arkasından Tekel maddelerinin fiatı artırıldı, onun arkasından esnaf ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını artırdı. Erim hükumetleri kuruldu yine vergiler artırıldı, Tekel maddeleri de artırıldı, arkasından esnaf da yine fiyatları artırdı, sonra yine vergiler artırıldı. Hep böyle devam etti durdu. Acaba şimdi yeniden vergi konulunca pahalılık önlenerek, ucuzluğa kavuşulacak mı? Ben hiç zannetmiyorum, hep tecrübeler yapılıyor, ters neticeler meydana geliyor, fakat yine de o yolda devam ediliyor . . . Yedi ay evvel et 19 lira idi, 17.50 liraya indirildi. Bir ay devam etti, simdi 22—23 liraya çıkarıldı. Bazı semtlerde 25 liraya satılıyor, bütün yiyecek, içeceklerde hep böyle, fakat kimsenin aldırış ettiği yok.

Orhan Uslu-İstanbul

★

Borç bini aştı

1969 Martında deprem geçiren Alaşehir halkındanım. Deprem esnasında yüzlerce vatandaş evsiz kalmış, birçoklarının evi de orta ve hafif derecede hasar görmüştü. İmar ve İskân Bakanlığı orta hasarlı ev sahiplerine 3.000, hafif hasarlara da 2.000 lira nakdi yardım yapılacağını ilân etmiş, evlerimizin ipotek işlemleri bu miktarlar üzerinden tamamlanmıştır. Ancak evlerimizin yıkıntılarını yaptırmamız için vaadedilen paranın yarısı verilmişse de, aradan 2,5 sene gibi uzun bir süre geçtiği halde bakiyesi halâ ödenmemiştir.

Bizler fakir kişileriz. Birçok yerlere borçlanarak evlerimizi tamir ettirdik. Borçlu olduğumuz kimseler, bizleri sıkıştırıyorlar. Bakiye kalan taksitin biz mağdur kişilere ödenmesi için durumumuzun gözönüne alınmasını istiyoruz.

Şerif Kara-Alaşehir

★

Çok çocuk okutanlar az vergi ödemeli

Beş kardeşiz, ailenin tek erkek evlâdıyım. İkimiz İstanbul'da birimiz Ankara'da olmak üzere üç kardeş tahsildeyiz. Dededen kalma eski ve dar bir evde oturuyoruz. Bir araya geldiğimizde yer ve yatak sıkıntısı çekeriz. Babam almakta olduğu para ile bizleri geçindiremediğinden, eş dostun kefaleti ile bankalara borçlanmış bulunuyor. Vergi kaçakçılığı

Durum

Memlekette zorbalık kol geziyor. Sıkıyönetim uzatılıp gidiyor. Burjuvazi, öteden beri, egemenliğini, diktatörlüğünü ayakta tutabilmek için, her zora geldiği zaman sıkıyönetime gitmiştir. Cumhuriyetin 50 yıllık ömründen 27'si böyle geçti. Bu defaki sıkıyönetim, hem nedeni, hem kapsamı ve sertliği bakımından özellikler taşır. Bu defaki sıkıyönetimle askeri faşist biçimi yönetim yerleştiriliyor. Bu faşist diktatörlük, memlekette ulusal bağımsızlık direnişini, geniş yığınların demokratik haklar uğrundaki mücadelesini ezmek amacıyla yürütülüyor. Bu saldırının sivri ucu işçi sınıfına, onun örgütlerine karşı yönetilmiştir.

İşbirlikçi büyük burjuvazi, geniş halk yığınlarına önceden hazırlanmış bir plânla saldırdı. Milli Güvenlik Kurulu, Meclisin, hükümetin üstüne çıkarıldı. Bu paşalar cuntası, hükümet içinde hükümet olmuştur. Sunay, hem devlet, hem cunta başkanıdır. Hükümetle Meclis kurulan faşist biçimi yönetim için birer paravanadan başka birşey değil. Önce Güvenlik Kurulu, generaller cuntası toplanıp, kararlar alıyor. Sonra bu kararları, hükümet, gene süngülerin, sıkıyönetim komutanlarının yardımıyla uyguluyor. Meclis, cuntanın önerilerini onaylayarak faşist yönetime «yasal» biçim vermektedir.

12 Mart ültimatomuyla gericiliğiyle, faşistliğiyle tanınmış, kaşerlenmiş politikacılardan Erim'e hükümet kurduruldu. Burjuva partileri de bu hükümette yer aldı. AP, onun elebaşıları, kendilerinin yerine getirilen hükümeti var güçleriyle destekliyor. Demirel, Erimin danışmanlığını üzerine aldı. Ve Erim hükümeti, paşalar cuntası, AP hükümetinin açmış olduğu yoldan, onun Meclise dayamış olduğu tasarılarla. Anayasayı baştan aşağı budadı. Halkımızın uzun ve çetin savaşlar sonucu elde etmiş olduğu demokratik kazanımlar, haklar süngü gücüyle geri alındı. İşçi Partisi, ilerici, demokratik örgütler, dernekler kapatıldı.

İstanbul, Ankara gibi politik yaşmın en canlı olduğu büyük kentler, büyük işçi yatakları — merkezleri, sık sık ordu birliklerinin baskınlarına uğruyor. Birinci Ordu birlikleri, bütün silâhlarıyla 100 bin kişilik mevcuduyle, İstanbula kaç defa daldı. 2,5 milyon halk günlerce aç, susuz bırakıldı, Bir defasında 500 bin ev, özellikle gecekondu semtleri, işçi mahalleleri arandı, allak bulak edildi. Bu baskınlar, sıkıyönetimin olmadığı illerde de, Konya ve Trabzonda olduğu gibi, cuntacı paşaların aklına estiği her yerde yapılıyor. Halkımız böylesi baskınlara 1919—22 yıllarında, emperyalistler yurdumuza; İstanbula, İzmire, Adanaya daldıkları zaman uğramıştı.

İşbirlikçi büyük burjuvazi, gerici, Amerikancı çevreler halkımıza karşı silâhlı bir saldırıya geçmiş, emekçilere karşı harp açmıştır. Burjuvazi, halkın parasıyla Amerikadan satın aldığı silâhları, en başta halkımıza karşı kullanmaktadır. İşte böylesi bir terörle hükümet, yerli ve yabancı tekellerin, holdinglerin, bankaların, mültimilyonerlerin, sömürücü sınıfların çıkarlarını, onların diktatörlüğünü savunuyor. Sunaylar, Tağmaçlar, militarist kliğin başları, Türk ordusunu, Türkiye topraklarını yayılıcı Amerikan emperyalistlerinin, başını Vaşingtonun çektiği NATO'nun eline verenler, bu yabancı köleliğinin bekçiliğini yapıyor.

Sıkıyönetim komutanları, cuntacı generaller, memleketi baştan başa bir tutsaklar

kampına çevirdiler. Bu terör Doğu illerinde, özellikle Kürt halkına karşı en barbar biçimler almıştır. Sıkıyönetimden bu yana tutuklananların, gözaltına alınanların, sorguya çekilenlerin sayıları, sıkıyönetim komutanlıklarının, basının açıklamalarına göre, on binleri bulmuştur. Yalnız tutuklu olarak yargılananların sayısı 5 binden fazladır. Sıkıyönetim mahkemelerinde savcılar, askeri yargıçlar, 100'den fazla yurtsevere ölüm cezası kesti. Karşı devrimci generaller, faşist hükümet, memlekette Amerikan ağalığını, burjuvazinin diktatörlüğünü, sömürü düzenini kurduğu darağaçlarıyla ayakta tutmıya çalışıyor.

Burjuvazi, süngüyle generallarin ültmatomunda da yazıldığı gibi, «bunalımların çözüleceğini» sanıyordu. Oysa, bugün işbirlikçi burjuvazi, cuntacılar, faşist hükümet beklediklerinin tam tersiyle yüzyüzedirler. Erim hükümeti düşünce, çekilince generaller cuntası, onu, hacıyatmaz gibi, kaldırıp yerine oturtuyor. AP hükümeti 5 yılda aşındı. Erim hükümeti 5 ayda. Yalnız bu olay bile, geniş yığınlar arasından gelen direnişin ne kadar güçlü olduğunu göstermiye yeter. Bundan ötürü işbirlikçi çevreler faşist diktatörlüğü daha da sertleştiriyor. Ama böylece hem faşist hükümet, hem ordu, burjuvazinin elindeki bu ezgi makinesi, daha hızla aşınıyor. Ordunun başındaki generaller geniş yığınların nefretini, kinini kazanmaktan başka bir sonuç alamamışlardır.

İşbirlikçi burjuvazi, anti-emperyalist, anti-feodal güçlere, akımlara birden saldırdı. Böylece orta tabakaları, küçük ve orta burjuvaziyi, Amerikan hegemonyasına, yabancı tekellere karşı olan, ulusal bağımsızlıktan yana olan akımları, «ortanın solunu» da karşısına aldı.

İşçi sınıfı memlekette yabancı köleliğine, işbirlikçi burjuva – ağa diktatörlüğüne, ulusal bağımsızlık ve demokratik bir düzen için, halktan yana bir hükümet kurmak için, faşist diktatörlüğü yıkmak için verilen savaşın başını çekmektedir. İşçi sınıfı, memleketin politik yaşamına etki yapan sürekli güç oldu. Öteden beri, bütün gençlik-öğrenci hareketleri, çıkışları işçi sınıfının sürekli, gittikçe daha bilinçli ve örgütlü savaşlarının üzerinde boy atmıştır. İşçi sınıfı grevleriyle, direnişleriyle vazgeçilmez demokratik hakları, halkımızın ana davalarını, ulusal bağımsızlığı savunuyor. İşte onun bu direnişleri üzerinde, geniş yığınların, ilerici akımları temsil edenlerin, faşizme karşı olanların çıkışlarını görüyoruz. «Ortanın solu» direnişi de, ölüm cezalarına karşı protestolar da, Meclise, hükümete ölüm cezalarının kaldırılması için yağdırılan istemler de, hepsi işçi sınıfının direnişlerinden, bu kaynaktan güç alıyor.

İşbirlikçi burjuvazinin askeri faşist biçimi yönetime gitmesi iki olayı kesinlikle ortaya koymuştur: 1. Burjuvazi eski yöntemlerle diktatörlüğünü sürdüremez olmuştur. Bu, onun zayıflığını gösteriyor. 2. İşçi sınıfının, ilerici akımların, örgütlerin savaşta birlik, tek cephe kuramamış olmaları ise karşı güçlerin zayıf tarafıdır. Bu dağınıklık, burjuvazinin işini kolaylaştırdı. Bu işte de ona, en büyük yardımı, işçi hareketinin, gençlik, öğrenci hareketlerinin, örgütlerinin içine sızan bozguncular, Troçkistler, kendilerine bilmen ne «devrimci» diyen Maocular yapmıştır. Bugün de bu bozguncular, kışkırtmalarına, polis ajanlıklarına devam etmektedirler. Faşist rejime karşı savaş, bunlara karşı savaştan ayrılmaz. Halktan yana bir hükümet için savaş, bunlara karşı savaştan ayrılmaz. Halktan yana bir hükümet için savaş başka

türlü yürütülemez. Burjuvazi memleketi sonu korkunç serüvenlere, uçurumlara doğru sürüklüyor. Bu büyük tehlikeye karşı savaş, güç birliği halinde, bilinçli, programlı olursa başarı kazanır.

M. Derince

«Baskın Basanındır» devri geçti

Cuntacı paşalar, ülkemizde uygulanan faşist baskı ve teröre karşı halk direnişinin genişlediğini gördükçe çileden çıkıyorlar. Faşist yönetimin başları: Sunay, Tağmaç, Erim halka kan kusturarak, içinde bocaladıkları bunalımların üstesinden geleceklerini zannediyorlar.

Amerikancı sıkıyönetim komutanları. «Fırtına 1» diye adlandırdıkları bir hareketle, 22 Ocak 1972 günü İstanbul halkını, kendi yurtlarında, yuvalarında, ortaçağ metodları ile hapsettiler. Günlük geçimini, çoluğunun çocuğunun rızkını zor sağlıyan halkı, gün boyunca işinden gücünden, nafakasını kazanmaktan alakoydular.

100 bin kişilik polis, faşist komando, MİT ve artık her işimize karışan CİA ajanlarının katıldığı bu hareketle, İstanbul işgal edilmiş bir düşman kentiymiş gibi, ev ev sokak sokak didik didik edildi. Sunayın, Tağmaçın, Erimin emrindeki polis ve polisleşen askeri birlikler, yüzlerce yurttaşı kışlalara, karakollara götürdüler. Tutsak edilen yurttaşlar çağ dışı dayaklı, işkenceli sorgulardan geçirildi. Sıkıyönetimin yeniden uzatılmasından bir gün önce düzenlenen bu terör kampanyasının amacı açıktı: Ağır politik baskılar, dayanılmaz fiyat artışları ve Erim hükümetinin yurdu kayıtsız şartsız NATO emperyalistlerinin çıkarlarına teslim etmesi karşısında gittikçe genişleyen direniş hareketi ezilmek isteniyordu. Silâhlı kuvvetleri bir baskı aleti olarak kullanan Erim hükümeti, milyonlarca insanı evlerine hapsetmekle, çıkarılan baskı kanunlarına, Anayasa değiştirilmesine, idam ve hapis cezalarına karşı mücadele eden halkımızı sindirmek amacını güdüyordu.

İstanbul'da düzenlenen baskı ve terör hareketi, sıkıyönetimli faşizmin gerçek yüzünü bir kez daha ortaya koydu. Eğer NATO'cu SENTO'cu paşaların iktidarı gerçekten halkın desteğine sahip olsaydı, milyonlarca insanı evlerine hapsederek, yüzbinlerce binayı polis ve faşist komandolara aratmaya lüzüm kalır mıydı? ...

Ama iktidarın şimşekleri, «fırtınaları» yalnız İstanbulda görülmüyor. Ankara, Urfa ve diğer şehirler de faşist şimşek ve fırtınalarının baskısı altındadır. Ankara ve Urfa ordu birlikleri ve komandolar tarafından semt semt, ev ev, karış karış arandı, evler basıldı ve yüzlerce yurtsever hiçbir nedensiz tutuklandı. Ankara'da yapılan arama ve taramalar sırasında 100'den fazla yurtsever tutuklandı. Askeri birliklerin ve komandoların yoğun bir şekilde aradıkları yerler arasında 7 öğrenci yurdu da bulunmaktaydı.

Bununla beraber faşist iktidar İstanbula özel bir hınçla saldırıyor. Çünkü bu büyük kent, devrimci işçi hareketinin en canlı ocaklarından biridir. İşbirlikçiler işçi hareketinin, öteki devrimci fikirlerin en çok mayalandığı İstanbulu basmakla, emperyalistlere sömürü ve talanlarını rahatlıkla sürdürebileceklerine dair teminat vermeye çalışıyorlar.

Amerikan emperyalizminin uşaklığını yapan faşist hükümetin orduya, polise ve faşist komandolara İstanbulu, Ankara'yı, Urfa'yı karış karış aratması, halkımızın Amerikancı generallere ve faşist iktidara karşı mücadelesini daha da güçlendirecektir. İnsan gibi yaşamak istiyen Türk işçileri ve diğer bütün emekçi insanlar yurdumuzdaki Amerikan emperyalizmine ve onun uydusu olan faşist iktidara boyun eğmiyecektir.

Halkımızın başına süngülerin gölgesi altında belâ olan faşist hükümet çılgınca saldırılarıyle kendi mezarını kazmaktadır.

Kaya Şengün

İşçi sınıfının direnişi

Ülkemiz 1972 yılına durmadan artan vergiler, yığınsal işsizlik, hayat pahalılığı, sanayi üretiminde ve piyasada başgösteren durgunluk problemleriyle girdi. Bu problemlerin sonuçları, kapitalist düzende daima olduğu gibi, bu işte hiçbir suçu olmıyan emekçi yığınların sırtına yükletilmektedir. Geçtiğimiz yıl içinde her şeyden önce işgücü pazarında durum son derece kötüleşti. Gizli işsizlik bir yana, resmi kayıtlara geçen işsizlerin sayısı 2,5 milyona yaklaştı.

İşsizlikle yarışırcasına pahalılık da artmaktadır. Bu da, işçi sınıfının çetin bir savaş sonucunda elde ettiği ücret zamlarının büyük bir kısmını yutmaktadır. Örneğin, sadece 1971 yılı içinde geniş tüketim maddeleri fiatında % 50 oranında bir artış kaydedilmiştir. Yeni bütçe 15 milyardan fazla açık vermiştir. Erim hükümeti şu 10 aylık iktidarı sırasında 6 milyar lira karşılıksız para basmıştır. Eski Maliye Bakanlarından profesör Kurdaş'ın bir incelemesine göre bu yıl içinde 5,5 milyar lira daha basılacaktır.

Ekonomik bunalım ve mali güçlüklerin kıskacından kurtulamayan iktidar çevreleri sosyal stratejilerini sık sık değiştirmek zorunda kalmaktadırlar. Netekim birçok hallerde, kullandıkları 12 Mart öncesi liberal reformist demagojiden bile vazgeçerek, artık tamamiyle işçi aleyhtarı, faşist politika metodları kullanmaktadırlar. İşçi sınıfının düşmanı, tüm burjuva sınıfının derin bunalımını yansıtan bu gerileme ile birlikte işçi aleytarı yasaları arttırmakta, devrimci sendikalara baskı yapmakta, sendika özgürlüğünü kısıtlamakta, ülke çapında sıkıyönetim ilân ederek grevleri ertelemekte veya yasaklamakta, yurtseverleri zindana atmaktadır. Bir yandan işçi ve memur aylıkları «dondurulmaya» çalışılmakta, öte yandan ise «teşvik yardımları» yapılarak özel sektöre azâmi kâr için her türlü kolaylıklar sağlanmaktadır.

Bütün bunları gözönünde bulundurursak, 1971 yılının sınıf savaşlarıyla dolu bir yıl olmasına, 1972 yılının da böyle sınıf savaşlarıyla başlamasına ve bunun böyle sürmesine şaşmamak gerekir.

İşçi sınıfının direnişi özellikle grev hareketlerinde gayet açık olarak görülmektedir. Çalışma Bakanlığının bir açıklamasına göre 1971 yılında 8 bin 456'dan fazla işçinin katıldığı 72 grev yapılmıştır. Sıkıyönetim koşulları altında uygulanan 72 gre-

vin 1807 gün sürdüğü resmen kabul edilmiştir. Bu da gösteriyor ki, işçilerimiz artık ekonomik ve politik haklarını örgütlü olarak, bilinçli olarak, savunmaktadırlar. İşçilerimiz memlekette uygulanın teröre ve baskıya karşı yurt içinde olduğu gibi, yurt dışında da büyük bir direniş göstermektedirler. Binlerce işçimiz dış ülkelerde düzenlenen grevlere ve protesto gösterilerine katılmıştır ve katılmaktadır. Örneğin, Federal Almanya'da İ. G. METAL Sendikasının düzenlediği greve 50 bin'den fazla Türk işçisi katılmış ve bu grev 200 bin işçimiz için yararlı sonuçlar vermiştir.

Türk işçi sınıfı 1972 yılına da direnişlerle, grevlerle girmiş bulunmaktadır. Etibank'a ait Seydişehirde kurulmakta olan Alüminyum Tesislerinde çalışan işçiler toplu sözleşmede öngürülen zamların ve işçi ikramiyelerinin ödenmemesi üzerine direnişe geçtiler. Teksif Sendikasına bağlı Aydın Tekstil Fabrikası işçilerinin grevi ise halâ devam etmektedir. Evet, grev savaşları devam ediyor ve edecektir. İşsizliğin durmadan arttığı ve ekonomik durumun gittikçe kötüleştiği bir ülkede, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin savaşının bundan böyle de devam etmesi ve bu savaşın daha da şiddetlenmesi tabiidir. Belki de, büyük bir işsizler ordusunun belirmesiyle, işçilerin ve sendikaların işsizlikten ürkerek, daha düşük ücrete ve yıpratıcı çalışma koşullarına boyun eğeceklerini zannedenler olabilir. Daha doğrusu böyle kimseler vardır. Böyle işçi düşmanı gericiler, öteden beri açlık ve işsizlik tehdidi metodlarına başvurmaktadırlar. Bu davranış beklenen sonucu vermez, çünkü işçi sınıfı haklı bir dava uğrunda savaşıyor. Haklı davalar ise bastırılamaz. İşçi sınıfı bunu iyi anlamaktadır. Ve uğrunda o kadar çok kurbanlar verdiği bu davayı kazanıncaya kadar yılmadan mücadele edecektir.

İlhami Çetiner

Bozguncular Batı Avrupada'ki işçilerimize de musallat oldu

Batı Avrupa'da bugün ekmeğini kazanmaya çalışan işçilerimizin sayısı, resmi istatistiklere göre yarım milyonu aşmış bulunuyor. Yalnız Federal Almanya'da 468 bin işçimiz ömür törpülüyor. Bu işçilerimiz, durumlarının ne olduğunu, elbette herkesten daha iyi bilirler. Her gün, her saat fabrikada, işte, evde binbir dertle, bitmez tükenmez zorluklarla yüzyüzedirler. Ev derdi (kira derdi), her gün işten atılma tehlikesi, okul derdi, sıla hasreti, gündeliği, sigortası, binbir türlü haksızlıkla uğraşma, işçiyi tezgâh başındaki işinden çok yoruyor. Ya memleketin durumu? Sıkıyönetim terörü, paşaların zorbalıkları, Erim hükümetinin faşist biçimi yönetimi, Amerikalıların Türkiye'deki ağalıkları? Bütün bunlar gurbetteki işçimizin gözü önünden gitmiyor, aklından çıkmıyor.

Bu durumda işçilerimiz ve örgütleri, gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında bugün iki cephede, iki alanda, iki başlı düşmana karşı savaşmak zorundadır. En başta Amerikan köleliğine ve bu köleliği katmerleştiren faşist diktatörlüğe, Erim hükümetine, sıkıyönetime karşı savaşıyor işçi sınıfımız. Bu savaşa giderek toplumun daha geniş emekçi yığınlarının, ve orta tabakaların da katıldığını, işçi grevlerinin yanı-

sıra, pahalılığa, işsizliğe karşı direnişler, yoksul köylülüğün toprak kavgası, sıkıyönetim mahkemelerinde yığınla yargılanan, idamlarla tehdit edilen yurtseverlerin yiğitçe savunmaları vb. gösteriyor.

Bu savaşa sımsıkı bağlı, kesin bir başka savaş daha veriliyor. Bu da işçi sınıfının mücadelesine, bağımsızlık hareketine musallat olan düşman akımlara, bozgunculara karşı savaştır. İşçi sınıfı, saflarını parçalayan bozguncülara, sınıf savaşını körletmek istiyen provokatörlere, polis ajanlarına karşı kıyasıya savaş yürütmeden amacına ulaşamaz. Bu savaşı yürütebilmek için de, işçi hareketine, ulusal bağımsızlık direnişine, ilerici gençlik örgütlerine sızan, bunlar arasında yuvalanmaya çalışan bozguncuları iyi bilmek gerekiyor.

Bu bozguncular «Milli Demokratik Devrimcilar», «Proleter Devrimciler» gibi adlarla ortaya çıktılar. «MDD» ciler, «PD» ciler eskiden bir çatı altındaydılar. Beraber çıkardıkları gazete ve dergilerle Maocu'luğu yayıyor, işçi sınıfının birliğini baltalıyor, sosyalist ülkelere, ulusal kurtuluş hareketine saldırıyorlardı. Bunlar işçi sınıfının legal sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisine birlikte saldırdılar; TİP'in kongrelerini, binalarını, bürolarını faşistlerle, gerici komandolarla birlikte bastılar, yakıp yıktılar.

Şimdi bunların elebaşılarından bazıları, Batı Avrupa'daki, özellikle Federal Almanya'daki işçiler, gençler, öğrenciler arasına sızmaya, bozgunculuk yuvalarını buralarda kurmaya çalışıyorlar. «MDD» ciler, «PD» ciler, MİT'le, polisle birliktirler. Faşist sıkıyönetim mahkemeleri yurtsever gençlere idam cezaları keserken, Maocu provakatörler, bu yurtseverlerin kurtarılması için yürütülen mücadeleyi engellemeye çalışıyorlar.

Bu bozguncuların, MİT ajanı Maocuların işçi sınıfı arasında, devrimci güçler arasında ne dayanakları, ne de itibarları var. Böyle olduğu için bu sahte devrimciler, Maocular bütün hınçlarıyla ilerici güçlere, işçi sınıfının devrimci sendikalarına, örgüt ve kuruluşlarına, özellikle Türkiye Komünist Partisine kudurmuşçasına saldırıyorlar.

Bu Maocu bozguncülardan biri, MİT ajanı Doğu Perinçek'tir. Bu adamın babası AP ileri gelenlerinden biridir ve komünist düşmanı, bütün diğer ilerici, yurtsever hareketin düşmanıdır. Babasının yolunu izliyen Mao'cu Perinçek ve grupçuğu, MİT ve CİA'nın, Batı Berlin'deki Türk Konsolosluğunun sağladığı paralarla gazetecikler çıkarıyor.

Doğu Perinçek ve takımının asıl ödevi, paşaların faşist biçimi diktatörlüğünü dolaylı yoldan desteklemektir. 26 Şubat günü Perinçek ve grupçuğunun provokatör niteliği Batı Berlin sokaklarında bir kere daha açıklanmış oldu. O gün faşizmi, memleketteki kanlı terörü, Kıbrıs'a karşı girişilen saldırıları protesto etmek amacıyla Batı Berlin'de yapılan büyük bir mitingi bu bozguncular, Maocu Perinçek grupçuğu engellemek istedi. Ama bozguncular 2 binden fazla Türk, Yunan, İspanyol, İtalyan ve Alman işçi ve oğrencisinin katıldığı bu mitinge engel olamıyarak, kendileri bozguna uğradılar. Batı Berlin'deki bu güçlü miting Maoculara, bozguncülara, Doğu Perinçeklere kuvvetli bir sille oldu. Fakat Maocular, provokatörler halâ bozguncu faaliyetlerini sürdürmeye çabalıyorlar.

Emperyalizm ajanı, CİA, MİT ajanı olan bu Maocu bozguncuların, grupçukların

maskelerini iyice sıyırmak, bunların hıyanetlerini yığınlara göstermek; bu gibilerin sahte devrimcilik etiketlerine, sözcüklerine kapılmamak; bunlara karşı mücadele etmek, yurt içinde olduğu gibi yurt dışında da, her işçimizin, her yurtseverin başlıca ödevlerinden biridir.

Sadık Toksöz

Türkiyenin NATO'ya girişinin 20 yıldönümü ve Kıbrısın kaderi

Memleketimizi ABD ve Batı Avrupa tekelleriyle harpçi çevrelerinin yeni kölelik tuzağına iyice düşüren ve Türk silâhlı kuvvetlerini NATO komutanlığının emrine veren ikili kölelik anlaşmalarının sayısı 20 yıldır tam olarak bilinmiyor. Bu kölelik anlaşmalarından biri de, Türkiyenin Bayar-Menderes kliği tarafından saldırgan Kuzey Atlantik paktına, bu paktın vurucu gücü NATO'ya sokulmasıyla ilgilidir.

Türkiye harpçi NATO paktına gireli 20 yıl oldu. 20 yıl içinde memleketimizde her yıl milyarca lira tutarında artan askeri masraflar milyonlarca emekçinin, çalışan sınıfların sırtına yüklenmiş ve yüklenmeye devam ediliyor. 1968 yılında NATO'nun Brüksel merkezinde yayınlanan bir istatistiğe göre, o yıl içinde Türkiyenin NATO masrafları 16 milyar liradır. Aynı yıl devlet bütçesinin 18 milyar lira olduğu gözönüne alınırsa NATO'nun Türkiyeye yüklediği masrafların ağırlığı kolaylıkla anlaşılır.

52 milyar lirayı bulan 1972 bütçesinin 20 milyarını üretimle, sanayileşme ile zerre kadar ilgisi bulunmayan harp masrafları yutarsa, halk kitlelerinin ezilmemesi, memleket ekonomisinin derin bunalımlara sürüklenmemesi, çalışan sınıfları, dar gelirlileri mengenesi içinde ezen hayat pahalılığının, süregen enflasyonun, vergi-algı furyalarının şiddetlenmemesi kabil midir? İşbirlikçi ve faşist dikta iktidarlarının izledikleri Amerikaya, emperyalizme, NATO-ya bağımlılık politikasının yıkıcı sonuçları sayılmıyacak kadar çoktur. Bunların başında halkımızın, memleketimizin yoksul durumu, 120 milyar liraya varan iç ve dış borçlar, 15 milyar liralık bütçe açığı, 13 milyondan fazla gizli ve açık işsiz ordusu yer alıyor.

Dahası var. Türkiyenin NATO'ya üye oluşunun 20. yıldönümünde, nükleer silâhlar, global füzeler devrinde, harbe sürüklenmesine kıl kalmıştır. Burada sözkonusu olan, NATO üyesi ülkelerin Kıbrıs'a silâhlı müdahalede bulunmak, Makaryos hükümetini devirerek yerine general Grivasın başkanlığı Amerika, NATO uydusu gerici bir hükümet kurmak, böylece adayı bir NATO üssü haline getirmek için yaptıkları saldırgan harp kışkırtmasıdır. Ne var ki, Sovyetler Birliğinin Ankara büyükelçisi, hükümetinden aldığı direktifle, Ankara'da Dışişleri Bakanlığına başvurması Amerika'nın ve uydularının Kıbrıs Cumhuriyetini vurmak üzere kalkan ellerini titretmiştir. Sovyetler Birliği bu barışçı teşebbüsüyle halkımızın, gayet tehlikeli sonuçları olan bir harbe sürüklenmesini önlemede aktif bir rol oynamış, Türkiye'ye büyük bir hizmette bulunmuştur.

Saldırgan Kuzey Atlantik paktının Türkiyeyi pençesine alışının 20. yıldönümünde cuntanın başbakanı Erim; CHP'nin gerici, NATO'cu, mandacı takımını temsil eden

İnönü; Amerika'nın ve NATO'nun eski başbakanı Demirel; anti-komünizm fetvacısı Feyzioğlu ve diğer burjuva politikacıları NATO'yu, Amerika'yı bolbol övdüler.

Amerika memleketimizi, Kuzey Atlantik paktına üye oluşunun 20. yıldönümünde topun ağızına sürme teşebbüslerinde bulunurken, cuntanın savunma bakanı Melen ile NATO kuvvetleri başkomutanı, Amerikalı general Gutpaster arasında, Ankara-Vaşington-Brüksel arasında emperyalizme bağlılık, NATO'ya sadakat telgrafları gitti geldi. Amerika Marşal Planı, Truman Doktrini ve NATO gibi tuzaklarıyla memleketimizde politik bir üs kurmuş, işbirlikçi, gerici, mandacı azınlığı kendine müttefik yapmıştır.

Memleketimizde kanlı terör, idam cezaları, kent-köy baskınları, devrimci kırımı, Kürt kırımı mekanizmasını yöneten cuntacı generaller Amerikan tekellerinin, Yerli OYAK tekelinin ortağıdır, Amerika harp işleri bakanlığının, NATO'nun, SENTO'nun vekilharçlarıdır. Atina'daki kara albaylar da öyle. Bangladeş halkının cellâdı Yahya Han da Vaşington'un adamıydı.

Amerika ve uyduları Kıbrıs'a karşı saldırıya geçmek, Amerikanın Açeson plânını, NATO'nun Lizbon kararlarını hayata geçirmek, bağımsız, tarafsız bir politika izleyerek emperyalizme ve peyklerine karşı Kıbrıs'ın egemenliğini savunan Makaryosu devirmek için fırsat kolluyorlar. Ama karanlık emelleri kursaklarında kalacak, adayı işgal plânları yine suya düşürülecektir. Dünya ilerici kamuoyu, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketi, kapitalist ülkelerdeki komünist ve işçi partileri tarafından aktif olarak desteklenen Kıbrıs halkı, Amerikaya, NATO üyesi cunta hükümetlerine karşı direniyor, bağımsızlık savaşı veriyor. Bu savaşın başında emekçiler partisi AKEL, Kıbrıs işçi sınıfı, ilerici sendikalar, öğrenci örgütleri, halk yığınları bulunuyor. Türk ve Yunan halklarının, Kıbrıslı Rum ve Türk cemaatlerinin, bu ülkelerdeki işçi sınıfının mücadelesi de ortaktır, yerli ve yabancı düşmanları da ortaktır. Bu ülkelerdeki anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleyi yöneten emekçi ve komünist partileri kardeştirler. Bu partilerin eylemleri, özü, sözü, bildirileri, duyuruları, kararları bu mücadeleye ışık tutmaktadır.

M. Çakıcı

Ege tütün piyasasında soygun:

Tütün ihracatçısı ekiciden 20 bin kat fazla kazanıyor

Erim hükümetinin Gümrük ve Tekel bakanı Haydar Özalp 2 Şubat 1972'de Ege ekici tütün piyasasını açtı. Yanında sıkıyönetim komutanı da bulunduğundan olacak, bakan kestirip attı: «Baş fiyat değişmiyor, yine 13 lira kalıyor. Taban fiyat yok. Rekolte kalitesiz . . .» Bu sözler karşısında küçük ve orta halli Ege tütüncüsünün yüreği burkuldu. Ege'de 290 bin ailenin geçimi tütüne bağlı olduğuna göre nasıl burkulmaz?

Akhisar Tütün Üreticileri Sendikasının bir açıklamasına göre, 1971 Ege tütün rekoltesinin maliyet fiyatı 13 liradır. Tütün hastalıklarına karşı kullanılan ilâçların,

suni gübrenin ve taşıt harcamalarının devamlı bir artış göstermesi ürünün maliyet fiyatını da arttırmaktadır.

Ege piyasasında ilkönce baş fiyat üzerinden büyük üreticilerin, ağaların, yani bakana, sıkıyönetim komutanına, valiye kuzu ziyafetleri verenlerin tütünleri alındı. Sıra küçük ve orta halli üreticinin malına gelince Tekel, yerli ve yabancı tütün firmaları ve hele hele soyguncu Amerikan tütün şirketi TABBAKO alım fiyatını 7–8 liraya düşürdüler ve tütünleri yarı yarıya ıskarta diye göstermeye kalkıştılar. Perişan duruma düşen küçük ve orta halli ekiciler bu göz göre göre soygunu protesto ettiler. Alım merkezlerinde hava gerginleşti, ürününü yok pahasına vermek istemiyen üreticilerle, yerli ve yabancı soyguncu tütün şirketlerinin adamları arasında yer yer çatışmalar oldu. Polis ve jandarma soyguncu ve sömürücülerden yana çıktı. İzmir Sıkıyönetim Komutanlığının Tütün Alım Merkezlerine daha fazla polis ve jandarma yığmasıyla küçük ve orta halli tütün üreticisinin haklı direnişi bastırıldı. Soygunun terörle yürütülmesi yerli ve yabancı tütün şirketlerinin ardında Ankara hükümetinin, faşist cuntanın ve dolayısıyle emperyalistlerin durduğunu yeniden ortaya koydu.

CHP milletvekillerinden Mustafa Ok, Millet Meclisinde yaptığı bir konuşmada, ihracatçı bir şirketin bir tütün üreticisinden 20 bin kat fazla kazandığını açıkladı. TABBAKO gibi büyük yabancı tütün şirketlerinin vurgunları ise daha da büyüktür. Yabancı şirketler Ege ve Samsun tütünlerini, küçük ve orta halli üreticinin elinden, Ankara hükümetinin desteğiyle, 7–8 liradan toplamakta ve Osmanlı devrinden kalan ve halâ yürürlükte bulunan Tütün İhraç Kanunundan yararlanarak, ufak bir vergi karşılığında ihraç ederek memleketimizin büyük ölçüde döviz kaybetmesine de sebep olmaktadırlar.

İç pazardaki vurgun da yıldan yıla şiddetlenmektedir, çünkü fakir köylülerin elinden 7–8 liraya alınan bir kilo tütünden yapılan sigara 150 liraya satılmaktadır.

Bu sene tütün fiyatı yükseltilmediği halde memleketimizdeki tüketim malları fiyatları bir yıl öncesine oranla % 50 yükselmiştir. Hayat pahalılığı ve vergiler küçük ve orta halli tütün üreticisinin belini yıldan yıla daha fazla bükmüş, nispi ve mutlak yoksullaşma sürecini hızlandırmıştır. Bu süreç 12 Mart 1971 den sonra daha da şiddetlenmiştir.

Geçimini tütün yapraklarına bağlıyan yurttaşlarımızın kendi davalarını ellerine almalarının zamanı gelmiştir. Nitekim küçük ve orta halli ekiciler yer yer sendikalarda birleşerek örgütlenme ve mücadele yolunda ilk adımlarını attılar. Memleketimizde faşist biçimi bir diktatörlüğün kurulması son aylarda birçok üreticiyi azçok tedirgin etmiş olsa da, haklı davasından alıkoyamamıştır.

Sömürülen küçük ve orta halli Ege'li tütüncülerin tütün ekicisi kooperatiflerde örgütlenmesi, tütün alım, satış ve ihracat kurullarının başına kendi temsilcilerini getirmesi, toprağı, üretim araçlarını ve gübreleri ortaklaşa kullanmaları memleketimizde işçi sınıfının devrimci örgütleri öncülüğünde yürütülen mutlu yarınlar uğrundaki mücadeleye önemli bir katkı olur. Ekici yığınının bu mücadeledeki payı, direnişlerin sendikal ve politik örgütler öncülüğünde yürütülmesiyle daha da etkili olabilir.

Ali Kaya

Kabahat kimde?

Konya'nın Alvaç ilçesine bağlı Baykonak köyünden Ali Bursalı adında bir yurttaşımız, kendini evinin tavanına asarak intihar etmiş. «Acaba bu yurttaşımız niçin canına kıydı?» diye düşünmemek elde değil. Ali Bursalı bir mektup bırakmış. Mektup çok kısa, bir iki satırlık. Hep birlikte bir okuyalım hele: «Günden güne artan hayat pahalılığına daha fazla dayanamıyacağım. Bunun için de canıma kıyıyorum.» Kısa ve açık yazmış Baykonaklı yurttaşımız. Apaçık ki kabahat hayat pahalılığında. Ama asıl kabahat bu pahalılığa sebep olanlarda elbet. Amerikanın emriyle hareket eden NATO'cu paşaların halkımıza dayattığı faşist Erim hükümetinin, bir yıla yakın iktidarı sırasında hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı gerçekten de rekor seviyeye ulaşmış, emekçi halkımız dayanılmaz bir duruma düşmüştür.

Öyle ki bugünlerde Meclise verilen 1972 mali yılı bütçe tasarısı yürürlüğe girdikten sonra halkımız her kazandığı 100 liranın 32'sini vergi olarak vermeye mecbur kalacaktır. Geçen yıl, her 100 liranın 18 lira 44 kuruşu vergi olarak veriliyordu. Bu yıl vergiler hemen de bir kat daha fazlalaştığından çilekeş halkımız, zaten dar olan gelirlerinin üçte birini vergi olarak verecektir. Hem de emekçi yığınlarının öncelikle ihtiyaç duydukları gıda maddelerinin, yani pirincin fiyatı % 30, beyaz peynirin % 50, soğanın % 65, yumurtanın fiyatı % 100 artmışken ... Şiddetli soğukların sürüp gittiği ülkemizin birçok bölgelerinde ve özellikle Ankara, İstanbul, İzmir ve öteki büyük şehirlerimizde, linyit kömürünün fiyatı iki katına yükselerek, 550 liraya fırlaması da halkın derdine dert katmıştır.

Dünyanın birçok ülkelerinde fiyat ve ücretlerdeki son gelişmeleri belirlemek için istatistikçilerin yaptığı bir inceleme sonucu, Türkiyenin, pahalılık bakımından dünyada birinci yere ulaştığı, ücretler bakımından da sonuncu yerde olduğu anlaşılmıştır. 1971, yılında, işçi ücretlerinin sadece % 8 kadar ufacık bir oranda artığı ülkemizde, hayat pahalılığındaki artış, ortalama % 50'yi bulmuştur. Türkiyenin bugünkü ekonomik durumu, yani durmadan artan hayat pahalılığı ve sefalet, emekçi halkımızın, işçi ve köylülerimizin, aydınlarımızın, ilerici kuruluş ve emekçi örgütlerinin üzerinde en çok durdukları bir sorun haline gelmiştir. Nitekim İçel bağımsız milletvekili Celâl Kargılı, Maliye Bakanına yazdığı bir açık mektupta, «Halkımızın, gün geçtikçe baş döndürücü bir hızla artan ve bir türlü önüne geçilemiyen işsizlik ve hayat pahalılığı karşısında, şaşkın ve perişan bir durumda» olduğunu belirtmiştir.

Türkiye Şeker Sanayii İşçileri Sendikasının yurdumuzdaki pahalılıkla ilgili olarak yayınladığı bildiride özetle şöyle denilmektedir: «Dolaylı yoldan getirilen vergiler, çalışanları ciddi şekilde etkilemiş, kendilerini insan gücünün üzerinde, yaşama mücadelesi ile karşı karşıya bırakmıştır.» Tekstil İşçileri Sendikasının aylık dergisinde ise, «Bugünkü Türkiye'de dört bir yanı sarmış bulunan pahalılık, yeni zamlar yoksulların, işçilerin bellerini öylesine bükmüştür ki, halkımız bunu dışında hiç birşey düşünemez hale gelmiştir,» denilmektedir. Türkiye Demiryolları İşçileri Sendikaları Federasyonu da, hükümetin ardarda getirdiği vergi kanunları ve fiat artışları ile ilgili bir bildiri yayınladı. Bildiride, «Tahammül sınırlarını aşan fiat artışlarıyle kesin ve kararlı bir mücadeleyi içtenlikle destekliyoruz» deniliyordu.

Ülkede hayat pahalılığına, faşist hükümetin halk düşmanı politikasına karşı yürütülen çetin savaş, sıkıyönetim terörüne ve baskılara rağmen durmuyor. Başında işçi sınıfımızın bulunduğu bu savas, iktidarın grev kırıcılığı ve erteleme oyunlarına rağmen, gün geçtikçe daha da yoğunlaştı, güç kazandı. Başlangıçta ekonomik istekleri kapsayan bu savaşın politik niteliği de genişledi. İşçi sınıfımız ve diğer emekçi sınıf ve tabakalar, giriştikleri bu savaşta elele verdiklerini bir kez daha gösterdiler.

G. Ören

Amerikan yardımı üstüne yarenlik

İlkönce akla karayı seçelim: kim kime yardım ediyor? Amerika mı şuna buna, yoksa şu bu mu Amerikaya? Ama gelin, biz şunun bunun işine karışmıyalım da, kendi derdimizi deşelim.

Devlet adamı diye geçinenlerin, her şeyden evvel, tarihten ders almaları gerektiği başta gelen ilkelerden biridir. Yani, halkımızın deyimiyle «sütten ağzı yanan, yoğurdu üfliyerek yemeli». Bizim «devlet adamlarımız» bunu yapabildiler mi, yapabiliyorlar mı? Eğri oturup (yahut daha iyisi, doğru oturup) doğru konuşalım: tarihten ders alan bir devlet adamı bizde de yetişti ve zaten bunun için de tarihe maloldu. Ama bir çiçekle yaz olur mu ki? Atatürk kapitülasyonlara, yani yabancıların içişlerimize karışmalarına son vermekle doğru yolu gösterdiği halde, kendisinden sonra gelenler, birbirleriyle yarışırcasına, çıkmazlara sapa sapa memleketi bataklığın ta göbeğine sürüklediler.

Tarihi gerçekler meydanda: Osmanlı «devlet adamları» batı kapitalistlerinin borçlandırma öksesine 1853–54 lerde yakalandılar ve borçların taksitlerini ödeme işi yüz yıl kadar sürdü. Son taksit 1950 de ödendiğine göre, cumhuriyet döneminin de 27 yılı borç ödemekle geçti. İşte tam yoğurdu üfliyerek yemenin sırası gelmişken, İnönüler, Bayar-Menderesler memleketi yeniden borçlandırdılar. Hem bu defa kapitalistin en açgözlüsü, emperyalistin en yırtıcısı olan Amerikanın öksesine düştük. Şu dakikadaki dış borçlarımız hakkında açık-seçik bilgi verilmiyor ama, 1970 yılı sonunda dolar hesabıyle 1 milyar, 928 milyon; lira hesabıyle ise, ayrıca, 4 milyar, 172 milyon borcumuz vardı. Yani santimi santimine borcumuz 31 milyar, 164 milyon lira idi. Yurt çıkarları karşısında gözünü budaktan sakınmıyanlar, yıllar yılıdır: «böyle yardım olmaz, Amerika bize değil, biz Amerikaya yardım ediyoruz», diyorlar. Bu yüzden de başlarına gelmedik felâket kalmıyor. Hakikat gün gibi ortada: Askeri yardımlar, üsler, tesisler hep Amerikan emperyalizminin harp planlarına yararlı. Yakın geçmişte, Kıbrıs bunalımında bir tek işaret fişeği olsun kullanmamıza izin verdi mi ki Amerika? «Ekonomik yardıma» gelince, o da Amerikan kapitalizmine yardım. Bir veriyor, beş alıyor.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, şimdi bir de Niksonun seçim kampanyasına yardıma koşulduk. Adam, yeniden seçilsin diye, bilmem kaç milyon Amerikan gencini

uyuşturucu maddeler kullanmaktan kurtaracağını vadetti. Bunun için de, sanki yeryüzünde yalnız Türkiyede haşhaş ekiliyormuş gibi, haşhaş ekicilerimizle uğraşmaya başladı. Demirel, «haşhaş ekimi yasak edilecek» emri verilince hemen «başüstünedédi, ama tam o sıralarda iktidardan atıldı. Yerine gelen paşasal Erim de ötekinden aşağı kalmıyarak «emredersiniz» i yapıştırdı. Şimdi güya haşhaş ekicilerine Amerikanın verdiği tazminat dağıtılıyor. Bir kilo afyon sakızına 525 kuruş münasip görüldü. Bir kilo ispanak 6 liraya satılırken, afyon sakızına 525 kuruş veriyor Amerika! Bu bir tek örnek dahi Amerikan yardımının ne mene şey olduğunu ispatlamaya yeter de, artar bile.

Yaaa, işte durum bu! Nikson, yeniden cumhurbaşkanı olabilmek için, dünyadaki bütün devletler arasında Türkiyenin yardımını sağlamayı başardı. Bir de, malûm, Mao tarafından desteklenmeyi sağlama bağladı. Bilindiği gibi Nikson Amerikalı seçmenlere, barış içinde yanyana yaşama ilkesini uygulayacağını da vadetmişti. Amerikan emperyalizmi ve . . . barış içinde yanyana yaşama! Buna kargalar bile güler ama, Demireller, Erimler, Maolar, Çular varoldukça insanlık bir süre daha aldanmaktan kurtulamıyacaktır.

Z. Mehmetçik

Yeni bir devlet doğdu: Bangladeş

Çağımız uluslararası işçi hareketinin, ulusal kurtuluş savaşlarının hızla geliştiği bir çağdır. Bu gelişmenin baş etkeni de güçlü bir sosyalist sistemin varlığıdır. Dünyada güçler dengesi sosyalizm yararına değişiyor, bu yüzden de emperyalizmin sömürgecilik politikası her yerde yenilgiye uğruyor. Yeryüzünün üçte birinde zafer kazanan sosyalizm, ardsız-arasız yeni yeni başarılar elde ediyor. Bu başarıların en tazesi Bangladeş Halk Cumhuriyetinin kurulmasıdır.

Pakistan'da bir kanlı Yahya Han hükümeti vardı. Bu hükümet ülkeyi SENTO ve SEATO gibi saldırgan paktlara sokmuş, Pakistan ekonomisini Amerikan ve İngiliz tekellerinin uydusu yapmıştı. Doğu Pakistandaki yatırımlar Batı Pakistan'a kıyasla ancak dörtte bir oranındaydı. İkinci Dünya Savaşından bu yana Pakistan'ın makine ithalâtının % 80, ni devamlı olarak Batı Pakistana gitmiştir. Oysa geri bir tarım ülkesi olarak sömürülen Doğu Pakistan, ülkenin döviz gelirlerinin % 70'ni sağlıyordu. Fakat bu geliri yaratan Bangladeş halkı devamlı baskı ve terör altında tutulup, sömürülüp, yoksullaştırılıyordu.

Yıllar boyu Batı Pakistan diktatörlerinin terörü altında ezilen Bangladeş halkı, çeşitli biçimlerde örgütlenerek, kurtuluş mücadelesi yürüttü. Bangladeş Komünist Partisi, illegal şartlar altında da olsa, emekçi yığınların özgürlük savaşına öncülük etti. Avami Partisi başında bulunan ve bugün Bangladeş Halk Cumhuriyeti başbakanı olan Mucibur Rahman ulusal kurtuluş savaşında büyük hizmetler gördü. Halk yediden yetmişe silâha sarıldı, Mukti Bahini adlı silâhlı müfrezeleri kurdu, emper-

yalist sömürüye ve kanlı Yahya Han diktatörlüğüne karşı çetin bir savaş verdi. Bu savaş sırasında bir milyon insan Yahya Han orduları ve gerici örgütler tarafından kurşuna dizildi. Amerikan emperyalistleri Yahya Han diktatörlüğünü ayakta tutmak ve Bangladeş kurtuluş savaşını kana boğmak için Pakistan'ı Hindistan'a saldırttılar, uydularını cesaretlendirmek amacıyle 7'ci Amerikan filosunu Hindistan kıyılarına sürdüler.

Pekin idarecileri Vaşington'un bu provakasyonlarını yalnız desteklemekle kalmadı, Güvenlik Konseyinde Sovyetler Birliğinin Hind yarımadasındaki çatışmaların barış ve anlaşma yolu ile çözümlenmesi çabalarını engellemek için her manevraya başvurdular. Ayrıca Bangladeş'te gerici örgütler kurarak, onları silâhlandırarak halkın ulusal kurtuluş savaşına karşı sürdüler. Pekin idarecileri böylelikle halkların ulusal kurtuluş savaşına ihanet ettiklerini bir kez daha açığa vurdular.

Ankara'daki cunta, Sunay-Tağmaç-Erim kliği de kanlı Yahya Han hükümetinin Bangladeş halkına karşı uyguladığı terör politikasını destekledi. İncirlik üssünden kalkan Amerikan uçakları Pakistan'a günlerce silâh ve askeri malzeme taşıdılar.

Bangladeş halkının ulusal kurtuluş savaşı çok ağır kayıplara rağmen boşa gitmedi. Hindistanın yardımı ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sosyalist ülkelerin, ilerici dünya kamuoyunun desteğiyle, Yahya Han orduları bozguna uğratıldı, Amerikan emperyalistlerinin ve Maocu'ların provakasyonları suya düşürüldü. Bangladeş halkı özgürlüğüne kavuşmakla Asya'da emperyalizme karşı yeni bir kale daha kuruldu: Bangladeş Halk Cumhuriyeti. Yeni bağımsız devleti sosyalist ülkelerle birlikte 30 dan fazla ülke tanıdı, onunla diplomatik ilişkiler kurdu.

Bangladeş'teki devrim hükümeti halka dönük reformları gerçekleştirmekle işe başladı. Kısa bir süre içinde büyük bankalar, emperyalist tekellerin ve yerli sömürgecilerin işletmeleri, ulaştırma ve haberleşme kurumları devletleştirildi. Bangladeş dili ülkede resmi dil ilân edildi. Bangladeş Halk Cumhuriyeti başbakanı Mucibur Rahman hükümetinin politikasını şöyle tanımladı: «Bangladeş bağımsız, demokratik bir cumhuriyettir. Yahya Han diktatörlüğüne, emperyalist sömürüye karşı savaşta halkın birliği çelikleşti. Halkımız büyük kayıplar vererek elde ettiği bağımsızlığını hiç bir zaman yitirmiyecektir. Halkımızın önünde duran en önemli sorun ülkenin ekonomik kalkınmasıdır. Ekonomik ve sosyal geri kalmışlığa son vermektir. Biz bunu, ulusal kurtuluş mücadelemizi destekliyen yüce Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle işbirliğini kuvvetlendirmekle başaracağız.»

Bağımsız Bangladeş devletinin kurulması emperyalizme karşı ilk savaşlardan birini vermiş olan halkımızı sevindirdi. Fakat yurdumuzda buna sevinmeyenler de var: işbirlikçi burjuvazi, Maocular, Troçkistler gibi. Bunlar her fırsatta Bangladeş'e saldırıyor, başardığı bağımsızlık savaşına çamur atıyorlar. Bunlar emperyalizmin saldırılarını savunuyor ve halkların ulusal kurtuluş savaşı karşısında yer alıyorlar.

Bangladeş halkının Yahya Han diktatörlüğüne, emperyalizme ve Maoculuğa karşı kazandığı savaş, bağımsız ve halktan yana bir Türkiye uğrunda savaşan halkımız için ibret vericidir.

H. Tunalı

NOT-Dergimiz basına verildiği günlerde Bangladeş Halk Cumhuriyeti başbakanı Sovyetler Birliğine gitti. Bu ziyaret sırasında imzalanan ortak bildiride şunlar belirtilmiştir: «Bangladeş halkının ulusal kurtuluş savaşı sonucundaki kazanımlarının güçlendirilmesi ve bu ülkede ulusal sanayinin kurulması için Sovyetler Birliğinin ekonomik ve mali-teknik yardımları daha da arttırılacaktır. Sovyetler Birliği Bangladeş'te bir termoelektrik santral, radyo istasyonları, bir elektronik cihazlar fabrikası kuracak, petrol ve tabii gaz araştırmalarında mali ve teknik yardımlarda bulunacaktır. Ayrıca Bangladeşte balıkçılığın geliştirilmesine ve demiryolu ağının genişletilmesine yardım edecek, deniz ve havayolları şebekesinin yeniden kurulması için Bangladeşe modern uçaklar ve taşıt gemileri verecektir. Sovyetler Birliğinin bu dostça yardımları bangladeş halkının bağımsızlığının daha da güçlenmesine yardımcı olacaktır.»

H. T.

Nikson'un Pekin'i ziyareti

Şubatın son haftasında ABD cumhurbaşkanı Nikson Pekin'i ziyaret etti. Mao Tze Tun'la uzun bir görüşme yaptı. Çu En Lay ile her gün görüştü. Görüşmeler sonunda yayınlanan ortak bildiride, tarafların uluslararası sorunlar hakkında görüşleri açıklanmakta, en yüksek seviyede temaslarla dünya sorunları hakkında sürekli görüşmelerde bulunacakları, ekonomik, bilimsel ve kültürel alanlarda isbirliği yapacakları, ABD'nin Tayvan adasındaki silâhlı kuvvetlerini, bu bölgede gerginliğin azalması şartıyle, kademeli olarak geri çekeceği ileri sürülmektedir.

Nikson'un Pekin'i ziyareti Çin-Hindinde top sesleriyle başladı. Pekin yöneticileriyle yaptığı görüşmeler sırasında Demokratik Viyetnam Cumhuriyetinin, Güney Viyetnamdaki kurtarılmış bölgelerinin bombalanması şiddetlendi. Mao kliği, Niksonun bu saldırı hareketlerini Pekin'den idare etmesi icin, gereken her kolaylığı sağladı. Çin yöneticileri bütün bu barbarca saldırılara göz yumarak, Niksonu dünya ve Amerikan kamuoyuna nerdeyse bir barış havarisi gibi göstermiye çalıştılar.

Pekinde Mao kliğiyle Amerikan emperyalistleri başbaşa vererek Sovyetler Birliğine ve tüm sosyalist sisteme baskı yapmayı planladılar. Çin basınında daha 1971 Ağustos'unda şöyle deniliyordu: «Pekinin baş düşmanı ve ikinci dereceli düşmanı vardır. Bu ikinci dereceli düşman geçici olarak baş düşmana karşı savaşta müttefikimiz olabilir. «Mao kliğinin bu çıkışı açıkça Sovyetler Birliğine karşıydı.

Dünya kamuoyu Amerikan emperyalistleriyle Pekin yöneticilerinin elele verip, Pakistan militaristlerinin Doğu Bengalyada katliam hareketlerini nasıl desteklediklerini, Bangladeş halkının Ulusal Kurtuluş hareketini kanla ezmiye kalkıştıklarını gördü. Bunun yanısıra Bangladeş halkının Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle Hindistanın ortak gayretleriyle kurtulduğunu da gördü.

Nikson, Pekini ziyareti sırasında Çin yöneticilerine geniş bir işbirliği teklifinde bulunduğundan, artık Amerikan emperyalistleri ile Mao kliği ulusal kurtuluş hare-

ketine, sosyalist ülkelerin birliğine, dünya komünist ve işçi hareketine karşı birlikte cephe alıyorlar. Mao kliği Amerikan emperyalizmine, iç bunalımlarını çözümlemek için, yardım etmektedir.

Netekim, Amerikan emperyalistlerinin Mao kliğiyle anlaşmasından sonra emperyalistler yeni saldırılara geçtiler. İsrail'in Arap ülkelerine tekrar saldırması, emperyalistlerin Kıbrıs Cumhuriyetine karşı yeni kışkırtmalarıyle bölgede gerginliğin arttırılması, Kıbrıs'ın bir NATO üssü haline getirme çabalarının sürdürülmesi Nikson'un Mao kliğiyle anlaşmasının sonuçlarından bazılarıdır.

Maocuların sosyalist sisteme, dünya komünist ve işçi hareketine, ulusal kurtuluş hareketine karşı saldırılarını, onların yürüttükleri bölücülük politikasını Türkiyedeki uşakları da devam ettirmektedirler. Bizdeki Maocular da işçi sınıfını parçalamak, gençliği doğru yoldan saptırmak, devrimci örgütlerin çalışmalarını baltalamak, ulusal kurtuluş savaşını engellemek, dolaysıyle, emperyalizmin işini kolaylaştırmak için herşeyi yapmaktadırlar.

K. Caner

ŞİİR KÖŞESİ

Nazim Hikmet'i Anıyoruz

NAZIM HİKMET, 1963 yılında hayata gözlerini yumduğu zaman 60 yaşını henüz doldurmuştu. Sağ olsaydı 20 Ocak 1972 günü 70'ine basmış olacaktı.

Bazı insanlar için: «O ölmedi, ebediyyen yaşıyacaktır» denir ki, bu söz çoğu defa doğrudur. Nazım Hikmet için ise baştanbaşa doğrudur. Gerçekten de Nazım Hikmet gerek insan, gerek sanatçı, gerekse savaşçı olarak ölümsüzlüğe tam hak kazanmış olanların ön safındadır. İnsan olarak temiz, yiğit, cömert bir yaratılıştaydı. Sanat alanındaki yüceliğini kısaca belirtmek gerekirse, yaşayan büyük şairlerin başında gelen Şili'li Pablo Neruda'nın şu iki üç cümlesiyle yetinebiliriz: «Bana, insanlığın yetiştirdiği en değerli sekiz on şairin eserlerinden bir derleme yapsan, bunların arasında Nazım Hikmet'e de yer verir misin? diye sordular. Cevabım şu oldu: Ben böyle bir derleme yapsam, sadece bir tek şairin şiirleriyle yetinirim ki o da Nazım Hikmet'tir.» Tarih, mükemmel bir insan ve yüce bir sanatçı olan Nazım Hikmet'e, inandığı davaya sonuna kadar aynı heyecanla sadık kalan bir savaşçı olarak da yüksek bir değer biçecektir. Onun davası, insanlar arasında kardeşliğin kurulmasıydı. Bunun için de insanlığın komünist bir düzende yaşaması gerektiğine inanıyordu. Bu bilince erdikten sonra, hapislerde geçen 17 küsur yıl da dahil, son nefesini verinceye kadar emperyalizme ve harbe karşı ardsız-arasız savaş yürüttü, sağlık durumu ne olursa olsun bütün uluslararası barış konferanslarında ve toplantılarında hazır bulunarak, insanlığı emperyalist saldırılara, atom harbi tehlikesine karşı uyanık davranmaya çağırmaktan geri kalmadı.

Nazım Hikmet her nekadar bütün dünyaya malolmuş bir değer sayılsa da, onunla en çok iftihar etmek hakkı bizimdir, çünkü halkımızın bağrından çıkmıştır.

ŞEHİTLER

Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri,
        mezardan çıkmanın vaktidir!
Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri
        Sakaryada, İnönü'nde, Afyondakiler
        Dumlupınardakiler de elbet
        ve de Aydında, Antepte vurulup düşenler,
siz toprak altında ulu köklerimizsiniz
        yatarsınız al kanlar içinde.
Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri,
        siz toprak altında derin uykudayken
        düşmanı çağırdılar,
        satıldık, uyanın!
Biz toprak üstünde derin uykulardayız,
        kalkıp uyandırın bizi,
        uyandırın bizi!
Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri,
        mezardan çıkmanın vaktidir!

VASİYET

Yoldaşlar, nasip olmazsa görmek o günü,
ölürsem kurtuluştan önce yani
alıp götürün
Anadoluda bir köy mezarlığına gömün beni.
Hasan beyin vurdurduğu
        ırgat Osman yatsın bir yanımda
ve çavdarın dibinde toprağa çocuklayıp
kırkı çıkmadan ölen şehit Ayşe öbür yanımda.
Traktörle türküler geçsin altbaşından mezarlığın,
seher aydınlığında taze insan, yanık benzin kokusu,
tarlalar orta malı, kanallarda su,
ne kuraklık, ne candarma korkusu.
. . . .
Yoldaşlar, ölürsem o günden önce yani,
öylece gibi de görünüyor,
Anadoluda bir köy mezarlığına gömün beni
ve de uyarına gelirse,
        tepemde bir de çınar olursa
        taş maş da istemez hani.

yapamaz ve aklından da geçmez. Her zaman «borçtan ağır yük olmadığını» söyler. Ve ağladığı günler çoktur. Memlekete okumuş evlât yetiştirmek için çırpınan, bu yüzden binbir sıkıntıyı göze alan aile babalarına hiç olmazsa vergi indirimiyle yardım edilemez mi? Geri kalmış bir ülke olarak yetişmiş elemana, tahsilli gençlere ihtiyacımız biliniyor. Bunu gözönüne alacak bir hükümet çıkmayacak mı? *Bir öğrenci-İstanbul*

*

Lokmıamza göz dikenler

Bizler fakir köylüleriz. Senelik iaşemizi Ziraat Bankasından ve kredi kooperatiflerinden aldığımız kredilerle temin etmekteyiz. Bu kredilerle ilgili borç senetlerinin köy ve mahalle ihtiyar heyetlerince parasız tastik edileceği hakkında Ziraat Bankası ve kooperatifler kanunlarında hüküm bulunduğu halde, adı geçen kuruluşlar bizleri noter ve tapu daireleri kapılarında sabahtan akşamlara kadar süründürmekte, üstelik tapu ve noter masrafı ödemeğe mecbur etmektedirler.

Aldığımız çok cüzi kredilerin bir kısmı tapu ve noter dairelerinde pul ve tastik parası olarak alakonulmaktadır. Bizler, ziraî işlerle ilgili muamelelerimizin kanun gereğince parasız yapılmasını istiyoruz. *Hasan Derviş-Alaşehir*

*

Işçi emikilerinin durumu

Yakın bir geçmişte yapılan devalüasyon, Türk parası değerinde bir düşüşe yol açtı, yiyecek ve giyecek fiyatlarında görülmemiş yükselmeler başladı. Neticede işçi emeklileri için durum hiç te iç açıcı olmadı: Bir kanun yapıldı ki, bu kanundan yalnızca tabandan ve tavandan emekli olmuş olan işçi emeklileri faydalanıyorlar, tavan ve taban arasında kalanlara hiç bir şey verilmiyor.

Başbakan ve diğer ilgililer, yaptıkları konuşmalarda emeklilerin tamamına zam yapıldığını söylemektedir. Acaba bizim durumumuzu bilmiyorlar mı? Bile bile mi konuşuyorlar, yoksa memlekette olup bitenlerin farkında mı değiller?

Tahir Olgun-İzmir

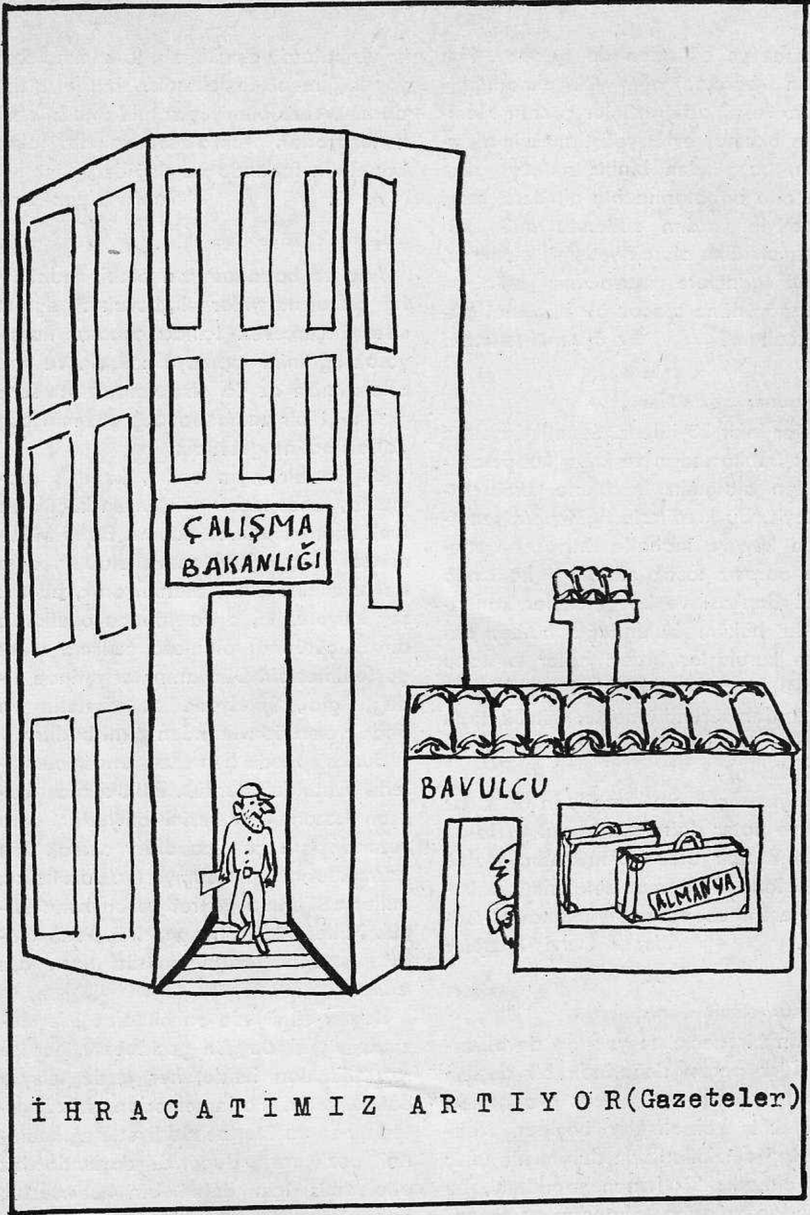
Çalişmak istiyoruz

Ana ve babalarımızın binbir fedakârlığı pahasına, yillar yılı, bozuk bir eğitim sistemi çerçevesi içinde çabalar harcıyarak öğrenim yapmaya çalıştık. Ve tam ailelerimize az da olsa yardım etmemiz gerektiği bir zamanda boş gezenin boş kalfası haline getirildik.

Bugün bir yığın aydın, kapı iş aramakta, fakat hiçbir yerden en küçük bir ümit ışığı görünmemektedir. Bizim hükumetten birçok isteklerimiz olabilir, ama bu hakkımızı bile kullanmıyarak, bir tek şey istiyoruz ki, o da yıllarca okullarda dirsek çürütmüş olanlara çalışma alanı gösterilmesidir. Dünyanın her yerinde olduğu gibi, Türkiyede de devletin en önde gelen ödevlerinden birni budur.

Bunca senedir hep ezberlenmiş cümlelerle avutulduk durduk. Politikacılar «çalışan kazanır» demesini biliyorlar, ama vatandaşlara çalışma alanı açmak için parmaklarını kıpırdatmıyorlar. Bazı halkçı milletvekillerinin gayretiyle bu konu Büyük Millet Meclisine getirildi. Ama mesele tam da Parlamentoda hasır altı edildi.

Bugün Türkiyede on binlerce lise mezunu iş peşinde gün geçirmekte, her işe razı oldukları halde, her yerde tersyüy edilmektedir. Parlamentodan, hükümetten bu sorun üzerine ciddiyetle eğilmelerini bekliyoruz. Bugünkü durumda biz ailelerimiz için daimi bir huzursuzluk kaynağıyız. Büyük şehirlerde olduğu gibi kasabalarda da bizler için için kaynamakta, en tabii hak olan çalışma hakkı uğrunda eyleme geçme derecesine gelmiş bulunuyoruz.

İ H R A C A T I M I Z A R T I Y O R(Gazeteler)

Fiyatı 50 kuruş